

PHÁT BIỂU THEO CHỦ ĐỀ

A – MỤC TIÊU BÀI HỌC

Giúp HS :

- Hiểu được yêu cầu, cách thức phát biểu theo chủ đề.
- Trình bày được ý kiến của mình trước tập thể phù hợp với chủ đề thảo luận và tình huống giao tiếp.

B – NHỮNG ĐIỀU CẦN LƯU Ý

I – NỘI DUNG

1. Đặc điểm bài học

Bài học này nhằm luyện cho HS kĩ năng nói theo chủ đề. Người phát biểu phải nắm được chủ đề chung của cuộc trao đổi, nắm được ý kiến của những người đã phát biểu, trên cơ sở đó mà lựa chọn nội dung phát biểu cho phù hợp. Người phát biểu không những biết sử dụng ngôn ngữ nói mà còn kết hợp một cách hữu hiệu với các phương tiện giao tiếp phi ngôn ngữ như nét mặt, cử chỉ, điệu bộ,...

2. Trọng tâm bài học

- Chọn nội dung phát biểu vừa phù hợp với chủ đề chung, lại vừa có đóng góp mới cho cuộc thảo luận.
- Triển khai ý kiến và phát biểu một cách chủ động, thuyết phục.

II – PHƯƠNG PHÁP VÀ TIẾN TRÌNH TỔ CHỨC DẠY HỌC

1. Phương pháp dạy học

Thông qua việc tổ chức cho HS lựa chọn nội dung, chuẩn bị đề cương và phát biểu ý kiến, GV giúp các em nắm được yêu cầu, các bước tham gia phát biểu ý kiến theo chủ đề. Chủ đề thảo luận có thể theo gợi ý trong SGK hoặc do GV tự lựa chọn cho phù hợp. Sau ý kiến phát biểu của một vài HS, GV cho tập thể nhận xét về các mặt :

- Đề tài phát biểu có phù hợp chủ đề chung không? Nội dung phát biểu có gì mới, có tiếp nối được các ý kiến đã phát biểu hay không?

– Lời phát biểu có phù hợp với ngôn ngữ nói hay không? Ngôn ngữ nói được kết hợp với các phương tiện phi ngôn ngữ như thế nào?

Sau đó, GV cho HS thảo luận nhóm và nêu yêu cầu và cách thức phát biểu theo chủ đề.

2. Tiến trình tổ chức dạy học

GV chọn chủ đề chung của hội thảo rồi lần lượt hướng dẫn HS thực hiện các bước:

Bước 1: Chuẩn bị phát biểu.

a) Xác định vấn đề phát biểu thuộc phạm vi chủ đề: “Thanh niên, học sinh cần làm gì để góp phần giảm thiểu tai nạn giao thông?”

Gợi ý:

+ Tai nạn giao thông đã và đang xảy ra trầm trọng ở nước ta;

+ Tai nạn giao thông gây ra nhiều hậu quả tai hại;

+ Nguyên nhân của tai nạn giao thông;

+ Các giải pháp góp phần giảm thiểu tai nạn giao thông;

+ ...

– Mỗi HS chọn cho mình một đề tài để phát biểu.

b) Dự kiến đề cương phát biểu

– HS triển khai nội dung phát biểu, sắp xếp các nội dung thành đề cương gồm 3 phần: mở đầu, nội dung và kết luận.

Gợi ý:

Nếu chọn đề tài: “Khắc phục tình trạng đi ẩu, nguyên nhân chủ yếu của tai nạn giao thông”, có thể lập đề cương sơ lược như sau:

Mở đầu:

+ Tai nạn giao thông đã và đang xảy ra trầm trọng, đe dọa đến tính mạng, tài sản và sự phát triển của đất nước ta.

+ Đi ẩu là một trong những nguyên nhân chủ yếu gây ra tai nạn giao thông.

Nội dung:

+ Những biểu hiện của đi ẩu;

+ Những tai nạn giao thông do đi ẩu;

+ Những biện pháp chống hành vi đi ẩu để bảo đảm an toàn giao thông...

Kết luận : Thanh niên và học sinh cần gương mẫu chấm dứt hành vi đi ẩu nhằm bảo đảm an toàn giao thông, mang lại hạnh phúc cho mọi người, mọi nhà.

– Ngoài việc chuẩn bị đề cương, cần phải làm gì để có thể phát biểu một cách chủ động, đạt hiệu quả ?

Gợi ý:

+ Tìm hiểu thêm về đối tượng tham gia hội thảo.

+ Hình dung trước một số tình huống, dự kiến giọng điệu, cử chỉ phù hợp.

+ ...

Bước 2 : Phát biểu ý kiến.

– GV chỉ định hoặc cho HS xung phong phát biểu ý kiến của mình.

– Tập thể lớp nhận xét, bổ sung cho các ý kiến phát biểu.

– Thảo luận tập thể để rút ra cách phát biểu theo chủ đề được nêu ở phần *Ghi nhớ* trong SGK.

III – KIỂM TRA, ĐÁNH GIÁ – GỢI Ý GIẢI BÀI TẬP

1. Kiểm tra, đánh giá

Việc kiểm tra, đánh giá được tiến hành song song trong quá trình tổ chức cho HS tiến hành thảo luận theo chủ đề ở lớp.

2. Gợi ý giải bài tập

Việc hoàn thành hai bài tập trong SGK góp phần nâng cao kĩ năng phát biểu, thảo luận cho HS. Nên cho HS làm bài tập 2 tại lớp, còn bài tập 1 có thể làm ở nhà.

Bài tập 1

Bài tập đã xác định chủ đề chung và bốn ý kiến phát biểu. GV có thể hướng dẫn HS :

– Nêu ý kiến phản bác các quan niệm sai lầm về hạnh phúc.

– Tán đồng và phân tích sâu sắc một ý kiến.

– Phát biểu quan niệm riêng của mình về hạnh phúc.

Bài tập 2

Bài tập nêu chủ đề khá hấp dẫn, phù hợp với sự quan tâm của HS lớp 12, lớp cuối của cấp THPT.

GV có thể căn cứ vào gợi ý trong SGK để hướng dẫn HS thực hiện bài tập.